

Державна економічна стратегія України в 2004-2014 роках
та її реалізація центральними органами управління

Нова економічна ситуація після проголошення державної незалежності України активізувала процес стратегічного планування економічного розвитку держави. Черговий етап їх концептуальної і нормативної розробки припав на 2004 р., коли ключовим компонентом стратегічного розвитку став напрямок європейської інтеграції. Тоді ж були розроблені стратегічна програма економічного та соціального розвитку України на десять років «Шлях європейської інтеграції» [1]. На її основі в 2006 р. урядом було розроблено «Довгострокову стратегію розвитку України та пріоритети діяльності Кабінету Міністрів на 2006-2007 рр.» [2]. З ухваленням Кабінетом Міністрів України Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 р. в Україні було започатковано стратегічне планування щодо регіонального розвитку, закладені основи системного підходу до формування регіональної політики. А в 2010 р. для виконання доручення Кабінету міністрів України Міністерством економіки України було розроблено стратегічну програму «Україна-2020. Стратегія національної модернізації» [3].

Нажаль, розроблені державні стратегії економічного розвитку не були реалізовані у достатньому обсязі. Здебільшого, вироблені стратегічні програми та документи виступали в якості орієнтиру і найбільш оптимістичного прогнозу розвитку вітчизняної економіки [4]. Про це засвідчують показники економічного розвитку впродовж останніх десяти років. Так, станом на початок 2000 р. економіку України можна охарактеризувати як таку, що розвивається швидко. До 2007 р. темпи економічного зростання перевищували 7%. Проте, криза 2008-2009 рр. пригальмувала розвиток української економіки на декілька років, а кризові процеси 2013-2014 рр. нанесли додаткові втрати позиціям України у світовій економіці в середньостроковій перспективі.

У 2010-2011 рр. можна було спостерігати досить позитивну динаміку реального ВВП, проте динаміку тих років не можна класифікувати як «стійке

зростання». Падіння промисловості у 2012-2013 рр. не мало шокового характеру, подібного до 2008-2009 рр., проте втрати у промисловості інерційно продовжувались, і індекс промислового виробництва у 2013 р. знаходився на рівні найнижчих показників 2009 р. Негативні процеси в економіці посилювалися у 2014 р. та на початку 2015 р. внаслідок критичних кризових або трансформаційних явищ, пов'язаних зі зміною політичних еліт, військовою агресією, тимчасовою окупацією територій та слабкою динамікою реформ.

Отже, недостатнє врахування мінливих зовнішньоекономічних умов, глобальної економічної кон'юнктури та внутрішньополітичної ситуації, не подолання складностей перехідного стану економіки України, недооцінка власних резервів та досить оптимістичний характер прогнозів зумовили розрив між стратегічним плануванням і реальним їх впровадженням. За песимістичним сценарієм його можна охарактеризувати як майже повну протилежність результатів виконання стратегічних програм.

Література

1. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) «Шляхом Європейської інтеграції» / А. С. Гальчинський [та ін.]. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.
2. Україна-2015: національна стратегія розвитку [Електронний ресурс]. – Київ, 2007. – Режим доступу: <http://dpcorpus.at.ua/news/2008-01-15-257>
3. Україна 2020. Стратегія національної модернізації./ Розпорядження Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/consult/old/show_fullbill/956
4. Геєць В.М. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України / В.М. Геєць // Інноваційно-технологічний розвиток економіки. – К. : Фенікс, 2007. – Т. 2. – 564 с.